

Sygn. akt III AUa 88/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 czerwca 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu Wydział III

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Maria Pietkun
Sędziowie:	SSA Stanisława Kubica (spr.) SSA Irena Różańska-Dorosz
Protokolant:	Monika Horabik

po rozpoznaniu w dniu 27 czerwca 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku E. H.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o wysokość emerytury

na skutek apelacji E. H.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

z dnia 30 listopada 2011 r. sygn. akt V U 947/11

I. zmienia zaskarżony wyrok i poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 27 czerwca 2011 r. w ten sposób, iż nakazuje wyliczyć emeryturę wnioskodawcy poczynając od 1 maja 2011 r., przy uwzględnieniu kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego, kwoty zwaloryzowanych składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego oraz dalszego średniego trwania życia,

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz wnioskodawcy kwotę 330,44 zł tytułem zwrotu kosztów procesu za obie instancje.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca E. H. w odwołaniu od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 27 czerwca 2011 r. odmawiającej mu prawa do zmiany formuły (sposobu) wyliczenia emerytury, domagał się jej zmiany w kierunku ustalenia emerytury na podstawie art. 55 ustawy emerytalnej.

W odpowiedzi na odwołanie, pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie z uwagi na brak podstaw prawnych do jego uwzględnienia.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

E. H. urodził się (...). Od 22 listopada 1979 r. był zatrudniony w (...) S.A. - Biuro Zarządu w L.. W dniu 18 maja 2009 r. wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o przyznanie mu prawa do emerytury. Po rozpoznaniu wniosku, decyzją z dnia 27 maja 2009 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury w związku z osiągnięciem przez niego wieku emerytalnego, tj. 65 lat, od dnia 1 maja 2009 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto podstawę wymiaru składek z 10 lat kalendarzowych, tj. od stycznia 1993 r. do grudnia 2002 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 458,80% (został ograniczony do 250%). Kwota bazowa wyniosła 2.578,26 zł. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wppw przez kwotę bazową wyniosła 6.445,65zł. Do ustalenia wysokości emerytury ZUS uwzględnił 39 lat i 11 miesięcy okresów składkowych oraz 5 lat i 8 miesięcy okresów nie składkowych. Wysokość świadczenia do wypłaty wyniosła 3.453,58 zł miesięcznie. Po przyznaniu emerytury, wnioskodawca do dnia 28 lutego 2010 r. kontynuował zatrudnienie w (...) S.A. - Biuro Zarządu w L. na stanowisku głównego inżyniera. Świadczenie nie zostało zawieszona i było wnioskodawcy wypłacane. W dniu 30 maja 2011 r. E. H. złożył do organu rentowego wniosek o zmianę formuły (sposobu) wyliczenia emerytury na podstawie art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu

Ubezpieczeń Społecznych. Po rozpoznaniu wniosku, ZUS decyzją z dnia 27 czerwca 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L., odmówił wnioskodawcy E. H. prawa do zmiany formuły (sposobu) wyliczenia emerytury na podstawie art. 55 ustawy emerytalnej. W uzasadnieniu wskazał, że ubezpieczony w dniu 18 maja 2009 r. złożył wniosek o przyznanie mu emerytury. Po rozpatrzeniu tego wniosku, organ rentowy przyznał mu prawo do tego świadczenia od dnia 1 maja 2009 r. Po przyznaniu tego świadczenia, wnioskodawca utracił, zdaniem ZUS, prawo do ustalenia wysokości emerytury na podstawie art. 55 ustawy emerytalnej. W związku z wnioskiem E. H. z dnia 30 maja 2011 r., decyzją wydaną z urzędu w dniu 1 czerwca 2011 r. przeliczył wnioskodawcy emeryturę od dnia 1 maja 2011 r., tj. od dnia, w którym został zgłoszony wniosek. W decyzji tej, organ rentowy uwzględnił w wymiarze świadczenia okres zatrudnienia ubezpieczonego w (...) S.A. - Biuro Zarządu w L. po przyznaniu mu emerytury w dniu 1 maja 2009 r. do dnia rozwiązania stosunku pracy, tj. 28 lutego 2010 r. Tym samym, wysokość okresów składkowych wnioskodawcy wyniosła 40 lat i 9 miesięcy. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru pozostał bez zmian. Wysokość świadczenia do wypłaty wyniosła 3.782,46 zł miesięcznie.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy wyrokiem z dnia 30 listopada 2011 oddala odwołanie \ wnioskodawcy.

W uzasadnieniu do wyroku Sąd Okręgowy wskazał, iż z literalnej wykładni art. 55 ustawy emerytalnej wynika, iż nie przewiduje on możliwości zmiany formuły (sposobu) wyliczenia emerytury dla osób, które pobierają to świadczenie. Przepis ten daje bowiem taką możliwość jedynie osobom, które, spełniając warunki do uzyskania emerytury nie

mają jednocześnie przyznanego świadczenia (na mocy decyzji organu rentowego) i kontynuują ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w art. 27 ustawy wieku emerytalnego (65 lat dla mężczyzn) oraz wystąpiły z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 r. Bezpornie, w rozpoznawanej sprawie, organ rentowy, w decyzji z dnia 27 maja 2009 r. przyznał E. H. prawo do emerytury od dnia 1 maja 2009 r., w związku z osiągnięciem przez niego wieku emerytalnego, tj. 65 lat. Świadczenie to nie zostało zawieszona i było wnioskodawcy wypłacane. Tym samym, ubezpieczony nie może skorzystać z możliwości zmiany formuły, o której stanowi art. 55 ustawy emerytalnej. Przepis ten dotyczy bowiem - jak wyżej wskazano - jedynie ubezpieczonego spełniającego warunki do uzyskania wskazanego świadczenia, a nie pobierającego emeryturę na mocy decyzji właściwego organu rentowego. Z przedstawionych względów, odwołanie E. H. nie zasługiwało na uwzględnienie. Zasadnie zdaniem Sądu Okręgowego - w świetle art. 55 ustawy emerytalnej - organ rentowy odmówił wnioskodawcy zmiany formuły ustalenia wysokości przysługującej mu emerytury. Jednocześnie, wskazać należy, iż ZUS prawidłowo, w wydanej z urzędu decyzji z dnia 1 czerwca 2011 r. przeliczył wnioskodawcy emeryturę, z uwzględnieniem wskazywanego przez ubezpieczonego okresu

zatrudnienia, po przyznaniu mu prawa do świadczenia w dniu 1maja 2009 r. do dnia rozwiązania stosunku pracy, tj. 28 lutego 2010r. w (...) S.A. - Biuro Zarządu w L..

Apelację od powyższego wyroku wywiódł wnioskodawca, który zaskarżając wyrok w całości zarzucił mu naruszenie przepisów prawa materialnego art. 55 ustawy poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że nie przewiduje on możliwość zmiany formuły (sposobu) wyliczenia emerytury dla osób, które pobierają to świadczenie i że przepis ten daje powyższą możliwość jedynie osobom, które, spełniając warunki do uzyskania emerytury, nie mają jednocześnie przyznanego świadczenia (na mocy decyzji organu rentowego) i kontynuują ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w art. 27 ustawy wieku emerytalnego oraz wystąpiły w wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 roku; naruszenie art. 316 § 1 kpc poprzez niewzięcie pod uwagę stanu rzeczy istniejącego w chwili zamknięcia rozprawy. Wskazując na powyższy zarzut wnioskodawca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie odwołania.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja wnioskodawcy zasługuje na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego dokonana przez Sąd Okręgowy ocena faktyczna i prawna w niniejszej sprawie, nie zasługuje na akceptację.

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się do ustalenia czy wnioskodawca jest uprawniony do wyliczenia jego emerytury na podstawie przepisów art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227z późn. zm.).

Zgodnie z treścią przepisu art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonemu, spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 r., może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53.

Powyższy przepis ustawy emerytalnej wskazuje na możliwość wyliczenia świadczenia emerytalnego osoby urodzonej przed 1 stycznia 1949 r. na podstawie systemu kapitałowego. W takim przypadku ubezpieczonym musi spełnić łącznie wymienione w tym przepisie przesłanki tj. spełnić warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej, kontynuować ubezpieczenie po osiągnięciu wieku emerytalnego i wystąpić w wnioskiem o emeryturę po 31 grudnia 2008 r. Podkreślenia wymaga, iż spełnienie wskazanych przesłanek upoważnia do złożenia wniosku o dokonanie wskazanego w tym przepisie przeliczenia świadczenia.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, iż Sąd Okręgowy nieprawidłowo uznał, iż wnioskodawcy nie przysługuje prawa do przeliczenia emerytury w myśl przepisu art. 55 ustawy emerytalnej. Przepis art. 55 ustawy emerytalnej wyraźnie wymienia przesłanki konieczne do obliczenia emerytury ubezpieczonego urodzonego przed 1 stycznia 1949 r. przy zastosowaniu przepisu art. 27 ustawy emerytalnej. Wbrew twierdzeniom Sądu Okręgowego przyznanie emerytury na podstawie przepisu art. 53 ustawy emerytalnej nie blokuje możliwości zastosowania przepisu art. 55 ustawy emerytalnej. Przepisy ustawy emerytalnej przewidują wiele możliwości przeliczania przyznanego świadczenia (np. przepisy art. 111 i 110 ustawy emerytalnej). Wobec powyższego wskazać należy, iż samo spełnienie przez wnioskodawcę przesłanek do obliczenia emerytury na podstawie przepisu art. 55 ustawy emerytalnej nadaje mu prawo do tego przeliczenia świadczenia. Niewątpliwie (co nie było kwestionowane przez żadną ze stron) wnioskodawca spełnił wszystkie przesłanki nabycia prawa do obliczenia emerytury na podstawie przepisu art. 55 ustawy emerytalnej. W tym stanie rzeczy wnioskodawca nabył prawo do obliczenia świadczenia emerytalnego przy zastosowaniu reguł wskazanych w treści przepisu art. 55 ustawy emerytalnej tzn. na podstawie przepisu art. 27 ustawy (emerytura kapitałowa).

Podkreślenia wymaga także okoliczność, iż wnioskodawca już w pierwszym wniosku o emeryturę wskazywał, że domaga się wyliczenia emerytury przy zastosowaniu najkorzystniejszego wariantu jej wysokości wskazując na trzy możliwości jego wyliczenia, w tym także na treść przepisu art. 55 ustawy. Tym samym ZUS zobowiązany był do wyliczenia świadczenia wnioskodawcy przy zastosowaniu najkorzystniejszego świadczenia. Wnioskodawca nie zaskarżył decyzji organu rentowego przyznającej mu prawo do emerytury. Nie oznacza to jednak, iż utracił prawo do wyliczenia jego świadczenia na nowo przy zastosowaniu reguł wymienionych w treści przepisu art. 55 ustawy. Wnioskodawca złożył w tym zakresie nowy wniosek. W takim przypadku organ rentowy był zobowiązany wyliczyć wnioskodawcy emeryturę na podstawie przepisu art. 55 ustawy od dnia złożenia przez niego nowego wniosku.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny w pełni podzielił zarzuty wnioskodawcy i na mocy art. 386 § 1 kpc zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego i poprzedzając go decyzję ZUS Oddział w L. w ten sposób, że nakazał wyliczyć emeryturę wnioskodawcy poczynając od 1 maja 2011 r. przy uwzględnieniu kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego, kwoty zwaloryzowanych składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego oraz dalszego średniego trwania życia.

Orzeczenie o kosztach zastępstwa procesowego Sąd wydał w oparciu o przepis art. 98 kpc w z uwzględnieniem przepisów § 11 ust. 2 i § 12 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz 1349 z późn zm.). Wnioskodawca w całości wygrał sprawę, a więc całość kosztów postępowania (za obie instancje) należało zasądzić na rzecz wnioskodawcy. Zgodnie z treścią § 11 ust. 2 stawki minimalne wynoszą 60 zł w sprawach o świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego i zaopatrzenia emerytalnego. Natomiast w myśl § 12 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu stawki minimalne za prowadzenie spraw w postępowaniu apelacyjnym wynoszą przed sądem apelacyjnym 75 % stawki minimalnej, a jeżeli w poprzedniej instancji sprawy nie prowadził ten sam radca prawny - 100 % stawki minimalnej, w obu przypadkach nie mniej niż 120 zł. Wobec powyższego wnioskodawcy należy się zwrot kosztów pełnomocnika za obie instancje w wysokości 180 zł (60 zł + 120 zł). Jednocześnie Sąd Apelacyjny na podstawie przepisu art. 98 § 2 kpc, uznał za zasadne zasądzenie na rzecz wnioskodawcy zwrotu kosztów dojazdu do sądu. Wnioskodawca domagał się zwrotu kosztów dojazdu samochodem. Sąd Apelacyjny uznał wskazany przez wnioskodawcę środek komunikacyjny za najbardziej racjonalny. Tym samym zasądził na rzecz wnioskodawcy zwrot kosztów przejazdu w wysokości 150,44 zł.

R.S.